

ÖLÜMÜNÜN 20. YIL DÖNÜMÜNDE

CEMAL NADİR'in eserleri dün çizilmiş gibi...

25 Temmuz 1902'de Bursa'da doğan Cemal Nadir Güler Türk mizah dünyasının en büyük ustalarından biridir. 27 Şubat 1947'de İstanbul'da öldüğü zaman cenazesine 40 bin kişiden fazla insanın geldiği ve bu törenin Atatürk'ten buyana bir Türk'e yapılan en büyük cenaze töreni olduğu söylenir.

Cemal Nadir, ilk tahsilini Bursa'da yaptıktan sonra Bilecik İdadisinde okumuştur. Daha sonra okula gidemeyen sanatçı «Ailevi vaziyetimin fevkalâde iyi olması (!) yüzünden Hayat Üniversitesine girmek mecburiyetini duydum» derdi.

Babasının küçük bir memur olması monoton ve parasız bir hayat geçirmesi onun memur riyetten nefret etmesine sebep olmuştu. Evine yardım için kasnakçı çıraklığına başlamış fakat zayıf bünyesi bu ağır işi kaldıramamıştı.

En büyük tutkusu resimdir. Geceleri zeytinyağı kandilinin ışığında çizmeye çalışırdı.

Yunan işgali sırasında babasının memuriyetten çıkarılması üzerine küçük bir tabelâ atölyesi açmış, önceleri geçinebilecek kadar kazanabildiği halde sonraları bu işin fayda-

Yine Nadiri hatırladık YAZAN ELIF NACI

Onu hatırlarken nasıl içim sızlamasın ki akşamları matbaaya gelince ilk işi beni aramak olurdu. Güllüşürdük, Acaba neler anlatırdık ki aramızda neşe köpürür, taşardı. Şimdi hiçbirini aklımda değil. Aradan korkunç yirmi yıl geçmiş. O, durgun, yüzünün çizgileri kıpırdamadan bazı fıkralar anlatır, bense dudaklarında iğreti esprilerle kendimi karikatür haline sokmak için türlü şaklabanlıklar yapardım güllüşürdük. Acaba neler anlatırdık ki, neşe taşardı aramızda. Geçmiş günler. Uzaklaşıkça hatıraları netliğini kaybediyor, siliniyor, yok oluyor.

Hatıralar, hiç biri aklımda değil, yalnız her hatırlayışında artık onun ölümüne üzülmekten ziyade, hayatta olduğumdan utanmağa başladım.

sını görmemişti. Bir ara İstanbul'a gelmiş Bab-ıâlinin ileri gelenleriyle tanışma fırsatı bulmuştu.

İlk eserleri Diken mecmuasında yayımlanan sanatçı, daha sonraları Akşam gazetesinden aldığı bir teklif üzerine İstanbul'a yerleşmişti.

Cemal Nadir'in çalıştığı yaygın organları arasında Akşamdan sonra Akbaba ve Cumhuriyet gelir.

Toplumdaki gelişmeleri dikkatle izleyen ileri görüşlü sanatçının 20 yıl önce çizdiği eserleri sanki bugün çizilmiş gibidirler. Yarattığı tipler arasında «Amcabey», «Salomon», «Dede ile Torun» en ünlüleri-

